

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

MEDITATIE

Het Pinksterwonder

"Ik zal uitstorten van Mijn Geest op alle vlees"

Handelingen 2:17m

De Geest op het vlees. Ja, dat is een wonder. Want wat gemeenschap heeft de Geest met het vlees? Het zijn juist twee tegenstellingen, die elkaar niet verdragen kunnen. Immers, de Geest is heilig en rein, het vlees is zondag en vuil. Och, wat is vlees? Het is niet alleen vergankelijk stof, maar het is ook verdorven stof. Zo is het niet geschapen, doch zo is het geworden door de zonde. Het vlees is de woonstede der zonde geworden. Daarin huizen de boze driften, de slechte gedachten, de onreine begeerten. Wie er aan ontdekt is, die zegt het met Paulus: "Ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde". Zo is de werking van het vlees, zo is het bestaan van het vlees. In het vlees wonen de prikkels, de hartstochten, de neigingen der zonde. Daarin smeult de haat, daarin woekert de boosheid, daarin brandt de zelfzucht. Neen, die in het vlees zijn, kunnen Gode niet behagen. Zij behagen alleen zichzelf. Hoe is het dan mogelijk, dat de Heilige Geest neerdaalt op het zondige vlees? Toen Simson naar het vlees leefde, moest de Geest immers juist van hem wijken? Toch is het gebeurd. Het is gehoord, het is gezien, het is beleden op de Pinksterdag. Maar dat wonder is nooit te verklaren uit de hoedanigheid van het vlees, alleen uit het werk van de Christus. Het wonder van het Pinkstergebeuren ligt alleen verklaard in het wonder van het kerstgebeuren. De Geest daalde neer op het vlees, wijl de Zoon was neergedaald in het vlees. In datzelfde Simson-vlees, waaruit de Geest was geweken. Dat vlees heeft de Zoon eerst aangenomen, uitgenomen de zonde, opdat Hij in dat vlees zou kunnen betalen; hetgeen is gebeurd toen Zijn vlees daar hing aan het vloekhout. Met dat vlees is Hij echter ook opgestaan, nadat Hij

de schuld van het vlees had betaald. Zo ligt dan de grond van het Pinksterwonder alleen in het werk van de Middelaar. Nooit had het Pinksteren kunnen worden, indien het geen Kerstdag, geen Goede Vrijdag en geen Pasen was geweest. O, wonder van Pinksteren. De pleitgrond voor een vleselijk verkocht mens ligt alleen in de Christus. Zo veel, dat de Geest op zijn vlees neerdaalt, hetzij in de louterende of in de vertroostende werking, het is nooit omdat er nog iets goeds in zijn vlees woont, doch alleen omdat de Zoon eerst is neergedaald in dat vlees. Die Geest daalde neer op alle vlees. Zo goddeloos en zo verdorven kon het niet zijn, of de Geest wil er nog mee te doen hebben. Zo vol van trotse hovaardij kon het niet zijn, of de Geest werd het te sterk. Want die Geest werkt vrijmachtig en onwederstandelijk. Kent ge er iets van? Van dat werk van de Heilige Geest? We kunnen het weten, we moeten het weten. Want waar de Geest daalt op het vlees, daar gebeurt er wat in de mens. Daar moet het vlees er onder. Daar moet de mens het van God verliezen. Daar moet hij sterven aan al wat van Hem is. Sterven aan eigen waan, eigen dunk, eigen eer, eigen werk, eigen begeerten. Eigen gedachten en aan al wat God niet kan behagen. Immers, die Geest overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel. Wie daar vreemd van is, die is vreemd aan het leven des Geestes. We letten er ook op, dat er staat, dat de Geest neerdaalde op het vlees en niet in het vlees. Dat wil zeggen het vlees wordt zelf niet verbeterd. Want uit het vlees geboren, dat blijft vlees. Zijn leven lang moet ook de wedergeboren mens zijn verdorven vleselijk bestaan meedragen. Maar de Geest daalde neer op het vlees, zo, dat het vlees er onder komt. Zo, dat de Geest gaat begeren tegen het vlees, en het vlees tegen de Geest. Zo, dat de nieuwe

mens een vreemdeling wordt in, en een vijand van zijn eigen vlees, waarmee hij tevoren zo goed was bevriend. Neen, het vlees zelf wordt niet beter. De klacht blijft: "Wie zal mij verlossen van het lichaam dezes doods?" Maar de Pinksterkracht is nu, dat het vlees het toch eeuwig zal moeten verliezen; en zo veel als er uit de bediening des Geestes geleefd mag worden, wordt dit wonder ook ervaren. Wie is er nu, die klagen moet, hoe langer hoe meer, over zijn eigen vlees? Wie is er een vreemdeling in eigen tabernakel? Voor wie moet het een wonder worden, dat een heilig God nog bij hem wil wonen? En voor wie wordt dat hoe langer hoe onmogelijker?

Toch kan het nog. Nooit om uw vlees. Daarin zult ge steeds meer gruwelen vinden. Maar het kan nog om Hem, Die is neergedaald in het vlees. De Geest op vlees.

Want het Woord kwam in het vlees. Dat is de enige pleitgrond voor een geesteloos mens.

Wijlen Ds. F. Bakker

VAN DE REDACTIE

Inhoud.

In deze aflevering van ons blad hebben we een pinkstermeditatie geplaatst van wijlen ds. F. Bakker over Hand. 2:17m. Ds. M.C. Tanis schrijft over de enige en volkomen offerande van Jezus Christus zoals we dat terugvinden in het avondmaalsformulier. Van de hand van Ds. J.M.J. Kieviet zal D.V. in de volgende aflevering van ons blad het slotartikel over de 'drie stukken' geplaatst worden. Ds. P. van Zonneveld schrijft opnieuw "een brief aan ouders." We gaan zelf verder met

het schrijven over het boek van Thomas Sheppard over de ware bekering. Ook is een verslag opgenomen van de vergadering die belegd was door de Chr. Geref. Bezinningskring in de classis Leeuwarden in de kerk te Damwoude.

Hemelvaart en Pinksteren.

De kroningsdag van de Koning der Kerk mocht herdacht worden. Naar Zijn aangenomen menselijke natuur is Christus niet meer op de aarde, maar in de hemel, ten goede van Zijn Kerk. Door Zijn Hand gaat het welbehagen Gods gelukkig voort totdat de laatste zal zijn toegebracht. We mochten stilstaan bij de uitstorting van de Heilige Geest. Op de Pinksterdag werd een ontdekkende, schuldigstellende prediking uitgesproken. Aan schuldverslagenen werd de weg gewezen: "Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in den Naam van Jezus Christus tot vergeving der zonden; en gij zult de gave des

Heiligen Geestes ontvangen. Want u komt de belofte toe en uw kinderen, en allen die daar verre zijn, zovelen als er de Heere onze God toe roepen zal." Die prediking werd door de Heilige Geest toegepast en rijk gezegend. Moge de Heere ook in onze dagen rijk wonen en werken op het rond der aarde door de Pinkstergeest, Die in al de Waarheid leidt.

CHDD en BGS onderzoeken nauwere samenwerking

Christelijke Hogeschool de Driestar (CHDD) te Gouda en de schoolbegeleidingsdienst Stichting Begeleidingscentrum Gereformeerd Schoolonderwijs (BGS) te Ridderkerk gaan een onderzoek instellen naar de mogelijkheden om tot een nauwere samen-

werking te komen. Er bestond reeds twee jaar samenwerking in de Stichting Talent op het gebied van nascholing. In het ons toegezonden persbericht staat dat verdergaande samenwerking wenselijk is wat betreft de introductie van de opleidingsschool en het integraal personeelsbeleid op de scholen. De samenwerking zal dus opleiding, nascholing en begeleiding betreffen.

Verschijningsdatum volgend nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. donderdag 26 juni verschijnen. Copy graag binnen de donderdag een week voor de verschijningsdatum. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking.

AvH.

JEZUS CHRISTUS HEILSDAAD

Wanneer het over het heilig avondmaal gaat, wordt gezegd: het dient tot versterking van het geloof. Nu is dit voluit Bijbels. Echter moet wel onthouden worden dat het geloof niet versterkt wordt door het gebruik alleen. Wie dit meent en daarmee tevreden is, misleidt zichzelf en kan dit anderen doen. Levensgevaarlijk is het wanneer belijdenis doen en avondmaal verstrengeld worden. Het komt aan op het zien op Hem, de Heere Jezus Christus, van Wie de tekenen spreken. In de N.G.B. art. 33 staat terecht: Jezus Christus is de waarheid van de sacramenten. Echter zonder Hem zijn ze niet met al. De sacramenten leiden heen naar Christus en de versterking van het geloof in Christus. Door Hem hebben ze betekenis en inhoud. Nu wordt in het avondmaalsformulier een rijke, onderwijzende, vertroostende ontvouwing gegeven van Christus' heilswerk. Van de rijkdom wordt veel gezegd. Sprekend is de passage: uit deze inzetting van het Heilige Avondmaal van onze Heere Jezus Christus zien wij, dat Hij ons geloof en betrouwen op Zijn volkomen offerande (die eenmaal aan het kruis geschied is) als op de enige grond en het fundament onzer zaligheid wijst, waar Hij onze hongerige en dorstige zielen tot een waarachtige spijs en drank des eeuwig levens geworden is. Wanneer we deze veelbevattende zin overdenken, dan bemerken we dat er aan het voorgaande geen nieuwe dingen zijn toegevoegd. Naast samenvatting van wat reeds gesteld is, wordt een ver-

duidelijk gegeven. We bemerken verbreding en verdieping. Ook is opvallend dat wordt gewezen op de daad van de Heere Christus. Wat Hij doet. Laten we daar niet overheen lezen, maar op ons laten inwerken. Christus is met het geloof werkzaam. Door het avondmaal wijst de Heere Christus ons geloof en betrouwen op Zijn volkomen offerande. Door Hem worden we heengeleid naar Golgotha. Wat daar gebeurd is spreekt van de levens- en stervensgrond. Daarnaast is geen rustplaats te vinden. Welk een herderlijke liefde laat de Heere in het avondmaal zien en ervaren. Geloof en betrouwen worden versterkt en verzekerd. Want op Golgotha is er heel wat gebeurd. Daar heeft Hij Zijn offerande gebracht. En die Zelfofferande is zo volkomen, dat geen tweede maal noodzakelijk was. De woorden 'volkomen en eenmaal' die we lezen moeten ons leiden tot meditatie. Volkomen is deze offerande, want er ontbreekt niets aan. Wat geëist werd van het offerlam in Egypte, daaraan heeft Jezus Christus volkomen voldaan. 's Vaders recht en eis zijn bevredigd. In woorden en daden ten aanzien van Jezus Christus wordt dit bemerkt. Denk aan het gebeuren op de Goede Vrijdag. Op de Paasmorgen. Op de Hemelvaartsdag. De blijdschap van Jezus Christus wordt ook gezien in daden en gehoord in woorden. Zijn Vader wordt verheerlijkt en Zijn Kerk eeuwig zalig. Er behoeft niets meer gedaan, noch minder herhaald te worden. Het eenmalige heeft eeuwigheidswaarde.

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk.

Telefoon: 0184-669116.

Fax: 084-2220131.

Email: pand@solcon.nl

Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 7,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de VS en Canada 6 dollar per jaar.

Advertenties € 0,35 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

Nu kan de vraag gesteld worden: waarom is de taal in het formulier zo absoluut en zo geheel alleen gericht op het unieke, enige werk van de Heere Christus? Omdat alleen in de volkomen offerande van Christus, die eenmaal aan het kruis geschied is, de grond van onze zaligheid ligt. Dit te verstaan is noodzakelijk. Maar het wil niet zeggen dat de levensroep: wat moet ik doen opdat ik zalig worde, een secundaire zaak is. Zo ook mogen we zielsworstelingen, het zoeken naar vergeving, herstelling, gemeenschap niet stellen onder het voorbereidende werk, wat van voorbijaande aard is. Wanneer de Geest van de Heere werkt en daar komt het op aan, blijft de vrucht niet uit. Er staat dat de boom aan zijn vruchten wordt gekend. Hoe het begin is en het proces zich voltrekt tot vrucht dragen en vrucht geven weten we. Zo werken het Woord van de Heere en Zijn Geest samen tot heil van een zondaar. Nu moet zeker afgeleerd worden enig heil te zoeken in ons doen en laten of door ons gevoelsleven. En zeker er is geen oprecht geloof zonder gevoel. Beiden hebben een eigen plaats. Maar het geloof is het belangrijkste. Het gaat voorop. Vandaar dat het formulier spreekt van geloof en betrouwen gericht op het offerwerk van de Heere Jezus. Wat verder in het formulier staat is Bijbels en dient tot versterking en vertroosting. Denkend aan het kruis van de Heere Christus wordt gewezen op Zijn heilsdaad. Aan het kruis van Golgotha is Christus voor onze hongerige en dorstige zielen tot een waarachtige spijs en drank ten eeuwigen leven geworden.

's Mensen werkelijkheid en Zijn daad worden voor de aandacht gebracht. Avondmaalgangers dienen dit zich bewust te zijn. Immers onze eeuwige honger en kommer zien op het radicale karakter van onze zonde. Op ons levens- en stervensgemis. Door de zonde zijn we buiten God en Christus. Missend het leven en levensgemeenschap. Wanneer dit verstaan wordt, dan is er niets meer waarin we kunnen rusten. Leeg en arm zijn we. En dat door eigen schuld. Maar gaat spreken dat de Heere de God der zaligheid is en Jezus de Levensbron, dan worden we gericht op de Heere, Die door Zijn kruisgang tot heil geworden is. Hij zegt: Mijn vlees is waarlijk spijs en Mijn bloed is waarlijk drank. Nu is aan het kruis meer geschied. Daar heeft Jezus Christus door Zijn dood de oorzaak van onze

eeuwige honger kommer, namelijk de zonde, weggenomen. De schuld van de zonde heeft Hij betaald. De straf der zonde, heeft Hij gedragen. De vloek der zonde kwam op Hem. De macht van de zonde heeft Hij verbroken. Daardoor nu kan de honger gestild en de dorst gelest worden. Men gaat er in delen en dat iedere keer weer, want de honger en dorst blijven, zolang men op aarde is. Maar

GEESTELIJKE HERKENNING BINNEN DE GEREFORMEERDE GEZINDTE

Over dit onderwerp spraken de predikanten A. van Heteren uit Urk en M.J. Kater uit Zeist, op uitnodiging van de christelijke gereformeerde bezinningskring in de kerk te Damwoude.

Ontwikkelingen binnen de kerken

Ds. Van Heteren begon met aanhalingen uit een artikel in het Nederlands Dagblad van 7 mei jl. met als kop "Verschillen geven ook een verrijking". Theologen uit diverse kerkverbanden werden hierin geciteerd die stellen dat er in de Bijbel nogal wat staat dat niet letterlijk te nemen valt. Bepaalde gedeelten daarin zouden niet historisch bedoeld zijn en als voorbeeld wordt de geschiedenis van Jona aangehaald. Dit verhaal is meer een vorm zegt men, de grote vis doet denken aan zeemonsters uit oosterse mythen. De wonderen zouden gebeurd kunnen zijn, maar wij hebben er geen vat op en het is denkbaar dat in de evangeliën woorden van Jezus staan, die Hij niet gesproken heeft. De spreker herkent zich echter niet in dergelijke opvattingen, die op gespannen voet staan met het gezag van Gods Woord.

Schrift en belijdenis

De gereformeerde gezindte heeft gezamenlijke belijdenisgeschriften en spreker haalt uit het doopformulier enige zaken aan. Het mensbeeld hierin is dat wij gevallen adamskinderen zijn, we komen niet blanco ter wereld. Dood in zonden en misdaden leert de Schrift en ons actief vijandig leven komt er bij het opgroeien uit. Dit moet ons vernederen voor God. Maar het formulier wijst ook op het in Christus geheiligd zijn. Dat wil niet zeggen dat er een kiem van wedergeboorte in ons aanwezig is, maar dat we apart gezet zijn door de Heere. Het is een voorrecht dat we de Bijbel hebben en een christelijke opvoeding krijgen. Echte verandering in ons leven komt bij God vandaan, wedergeboorte is noodzakelijk. Dat is en

de Heere, Die beleden heeft: Ik ben het brood des levens en het water des levens, staat er voor in dat men gevoed en gelaafd wordt. Hij heeft de levendmakende Geest verworven. Door die Geest is er levendmaking en levensversterking. Geloofd zij de Heere voor Zijn heilsdaad. Hebben we het verlangen om het al meer te verstaan en te kennen?

Ds. M.C. Tanis.

blijft een wonder, God zet een zondaar stil door de liefde die Hij werkt in het hart en ons leven wordt gericht op het werk van de Zaligmaker.

Spreker bestrijdt de gedachte dat de mens moet willen en dat God dan de rest wel doet. Een mens kiest uit zichzelf niet voor Jezus, dat is praktisch remonstrantisme.

Wereldgelijkvormigheid

De oude kerk leefde wel in de wereld maar was niet van de wereld. Het doopformulier spreekt van een nieuwe gehoorzaamheid, waardoor we een vreemdeling op aarde worden. Hierin dient binnen onze gezindte herkenning te zijn. We kunnen dan niet meer met alles meedoen wat de wereld ons biedt. Afgoden zijn er ook in onze tijd genoeg zoals sport en spel, geld en goed, zedelijke onreinheid enz. Hoe voeden we onze kinderen op, staat in ons onderwijs God centraal? Dit zijn zaken waar we elkaar in herkennen moeten en die wezenlijk zijn in het leven. We zijn allen op weg naar de eeuwigheid en de Heere Jezus roept ons op om eerst het Koninkrijk van God te zoeken. Hij houdt ons 2 wegen voor, de smalle en brede, behoud of verderf. Kennen we de Bijbel en onze belijdenis, weten we van ellende, verlossing en dankbaarheid? Deze kennis overstijgt kerkelijke grenzen en ons gebed blijve: Verlaat niet wat Uw hand begon, o Levensbron, wil bijstand zenden!

Binnen onze kerken

Herkennen we elkaar daar nog wel? Hierover sprak Ds. Kater en hij zei dat we uit elkaar groeien. Er is grote verscheidenheid in prediking en liturgie en geestelijke herkenning wordt moeilijk als alles anders is. Het eigene

van de christelijk gereformeerde kerken is dat in prediking en pastoraat de zaken toch niet alleen objectief voorgesteld worden, dat werkt geestelijke verschraling in de hand. Gods Woord is uit de Geest en de Geest werkt door het Woord en past dit Woord toe aan zondaarsharten. Spreken van hart tot hart, er ligt herkenning in wanneer we blijven binnen de grenzen van de gereformeerde theologie. Waar het bevindelijk aspect in de prediking gaat ontbreken, ga je je een vreemdeling voelen in je eigen kerken. Wanneer we over het geestelijk leven met elkaar spreken, bestaat het gevaar dat we gaan theoretiseren, het kan gemakkelijk nagepraat worden. Laten we daarom maar met onszelf beginnen en onderzoeken of er leven uit het Woord bij ons is. Gods Geest werkt duidelijkheid en dat komt in het leven uit.

Geschiedenis

Spreker verwijst ons naar het ontstaan van onze kerken in 1834. Er waren toen wel onderlinge verschillen, maar in de kern vond men elkaar.

Hoe komt het dat we dat nu kwijt zijn? We onderschrijven allen de formulieren van enigheid, maar er worden kanttekeningen bij geplaatst.

We kunnen het vandaag toch niet meer zo zeggen, is de opvatting die heerst. Zoals b.v. onze Dordtse Leerregels, die voor onze vaders duidelijk en evenwichtig spraken over de verkiezing, waarom worden daar kanttekeningen bij gemaakt? De Nederlandse Geloofsbelijdenis spreekt over het merkteken van de ware christen, de zonde haten en vlieden, gerechtigheid najagen en God liefhebben.

Staan we als kerken hier nog wel achter? De herkenning ligt in het gestadig de toevlucht nemen tot Christus, zoals de belijdenis leert.

Er dient in de kerken trouw te zijn aan de belijdenis en handhaving van Gods Woord in ons leven. Filippenzen 3 leert ons dat alles wat we voelen of bedenken buiten Christus, schade geacht moet worden. Er blijft een spanning bestaan in het leven, maar als de Heilige Geest werkt dan herkennen we elkaar bij Schrift en belijdenis. De echte herkenning van elkaar vinden we aan de voet van het kruis!

De voorzitter opende deze middag met het lezen van Johannes 17. Een forum o.l.v. van Ds. P. Roos, waarin behalve de beide sprekers, ook de

heer H. v.d. Herik uit Veenendaal plaats nam, beantwoordde de vele vragen. Het gebed voor de nood van de kerk blijft nodig en laten we dat maar met Daniël doen als hij bidt, wij hebben gezondigd en zijn van het heilspoor afgegaan.

We moeten geen discussie voeren die de Schrift onwaardig is, maar we hoeven ook niet in de fout te vervallen ons te verontschuldigen dat we christen zijn! Bij veel argumenten en dis-

THOMAS SHEPPARD. DE WARE BEKERING (6)

Zij die zalig worden, worden met veel moeite zalig.

De poort is nauw. Een mens moet zwoegen en strijden om in te gaan. Alleen het wensen en begeren om zalig te worden zal niet in de hemel brengen. De weg naar de hemel wordt vergeleken met een wedloop. Het leven van een christen wordt vergeleken met een strijd tegen de wereld, de duivel en zichzelf.

Sheppard schrijft over **vier nauwe poorten** die men moet binnengaan om zalig te worden. De eerste is de nauwe poort van de *vernederings*. We lezen op blz. 116 "Het is gemakkelijk om enkele tranen te laten rollen en aangedaan te zijn onder een preek, maar een hart te bezitten dat vaneen gescheurd is vanwege de zonde, dat is een ware vernedering en dat is moeilijk." Er is de nauwe poort van het *geloof*. Het is moeilijk om niets dan Christus te begeren. Er is de nauwe poort van het *berouw*. Het is niet genoeg te belijden zondaar te zijn, maar het komt aan op een zich afkeren van alle zonden en terugkeer tot God in al Zijn wegen en dat is moeilijk. En tenslotte is er de nauwe weg van de *tegenstand van de duivel, de wereld en het eigen vlees*.

Valse, gemakkelijke wegen. Iedere gemakkelijke weg is een valse weg. Er is de *algemene brede weg*, waarop gedacht wordt dat men niet zelf, maar dat wel vele anderen verdoemd worden. Er is de weg van een *beschaafde opvoeding*, waardoor vele wilde naturen beteugeld worden. Er is de weg van *Bileam*, die bestaat uit goede wensen. Er is de weg van de *vormelijkheid*, waarbij de mens rust in zijn plichten zonder innerlijk leven. Vormelijke godsdienst brengt het geweten tot zwijgen. Uitwendig luis-teren en bidden is gemakkelijk. Het is moeilijk echt te bidden. Er is de weg van *aanmatiging* waardoor mensen die hun zonden gezien hebben zich

cussies blijft de Bijbel dicht, er bestaat het gevaar van een godsdienst zonder God, vergeving zonder schuld, beke- ring zonder wedergeboorte.

Ds. Roos merkte op dat de Heere het in de kerken wel eens zou kunnen laten vastlopen. Er is hoop dat de Heere dan begint en er uitzicht komt in Zijn Woord. En laten we wel bedenken: Een gezond geestelijk leven, bestaat bij de gezonde leer!

gemakkelijk Gods genade toe-eigenen. Er is de weg van de *vadsigheid* waardoor mensen niets doen en zeggen dat God alles moet doen. De weg van de *zorgeloosheid*, waardoor mensen zich koesteren met een valse hoop dat ze later zullen krijgen wat ze nu niet kunnen krijgen. Ze hebben de naam dat zij leven, maar zij zijn dood. De weg van *gematigdheid of eerlijke voorzichtigheid*, wat in werkelijkheid lauwheid is. Zulke mensen proberen het ieder naar de zin te maken. De weg van *eigenliefde*, waarbij een mens die vreselijk bang is dat hij verdoemd zal worden, de middelen waardoor hij zalig moet worden vlijtig waarneemt.

De grote oorzaak van het eeuwig verderf ligt in de mens zelf.

De eerste oorzaak van het eeuwig verderf is de *onwetendheid*.

Onwetende mensen weten niet hoe het er voor staat tussen God en hun ziel, ze denken dat ze al goed genoeg zijn. De tweede oorzaak is *vleselijke gerustheid*. Ze stellen de boze dag verre van zich en hebben geen last van hun verschrikkelijke slavernij. De derde oorzaak is het *vleselijk zelfvertrouwen*, waardoor geprobeerd wordt door eigen plichten zalig te worden. De vierde oorzaak is *schaamteloze verwaandheid* waardoor men zich wil redden door schijn geloof wanneer gezien wordt dat de plichten ontoereikend zijn.

Onwetendheid.

Onwetende mensen kennen eigen ellende en verloren staat niet. Wie zijn ellende niet kent is verloren, ligt onder de toorn van God. Er zijn goddeloze, domme, onwetende mensen en er zijn beschaafde onwetende mensen. Sommigen zijn onwetend omdat het hen ontbreekt aan de middelen om zaligmakende kennis te verkrijgen. Er is niemand die hen getrouwd en eerlijk

waarschuwt. Er kan ook onwetendheid zijn omdat men geen tijd heeft om over de ellende na te denken. We lezen op blz. 124 "Menig mens krijgt menige bittere pil tijdens een preek, maar hij kan de tijd niet vrijmaken om erop te kauwen." Er is geen tijd om na te denken over de dood, de duivel, God, de hel of de hemel en ook niet over zichzelf. Sommigen hebben wel de tijd, maar zijn bang om hun ellende te kennen. Men is bang om het ergste van zichzelf te weten. Oorzaak van onwetendheid is ook dat men de ellende niet ziet. Ze kijken door een valse bril. God Die hen gemaakt heeft zal toch niet zo wreed zijn dat Hij hen zal verdoemen. Ze voelen zich niet ellendig en daarom vrezen ze geen ellende. God zegent hen uitwendig, zou Hij dan niet van hen houden? Er kan hen geen onheil overkomen, want alle mensen zijn zondaars. Ze denken dat Gods genade en barmhertigheid boven de zonde staat. Ze menen dat Christus voor alle zondaars stierf. Ze hopen het goede en daarom zullen ze het goede krijgen. Ze denken zonder misbaar te maken over de zonde toch rustig als lammeren te zullen sterven. Ze menen dat hun begeerte en hart goed zijn. God geeft hen genade om veel goed te doen, dan is het alleen Gods schuld als zij verloren gaan.

Naambelijders bedriegen arglistig hun eigen ziel. Er is bij hen sprake van *geestelijke dwaasheid van het verstand*. Sheppard noemt zeven geestelijke stoornissen op. Er is sprake van *aanmatiging* in het verstand. Er wordt grote ophef gemaakt van geveinsde genade. Men verheft zich boven andere mensen. Er is *koppigheid* in het verstand. Men staat niet toe dat de eigenwaan wordt uitgerukt. Men wil van zichzelf niet geloven dat de staat slecht is. Ze hebben aanmerkingen op de waarheid alsook op de predikanten die de waarheid prediken. Mensen worden bedrogen door *duisterheid* van het verstand. Ze denken dat het genoeg is enkele dingen te doen die de wet van hen eist. Zonder de wet heeft de mens geen last van verdorvenheid in het hart. Paulus had voor zijn bekering een hoge dunk van zichzelf. De mensen worden ook bedrogen door de *zelfverzekerdheid* of *slaperigheid* van het verstand. Er wordt niet nagedacht over de zonden en men mist het licht om zichzelf te beoordelen. De preek betreft altijd andere mensen en nooit zichzelf. Het ontbreekt zulken aan ontdekkend

licht om eigen gedragingen te kunnen beoordelen. Een mens kan denken en dromen dat alles goed met hem is. Een mens wordt bedrogen door de *goddeloosheid* van het verstand. Ze verspreiden valse geruchten over Gods volk en koesteren boze verdenkingen jegens hen. Als er een goed oordeel over Gods kinderen wordt uitgesproken wordt er alleen op de buitenkant gelet. Ze zien het innerlijk van Gods kinderen niet. Als ze zien dat Gods kinderen beter zijn en beter doen, willen ze niet tot de conclusie komen dat ze geen genade bezitten. Zo wordt koper voor goud aangezien. Een mens wordt ook bedrogen door de *afgoderij* van het verstand, waarbij de geest een vals beeld van de genade opricht en zich daarvoor neerbuigt. Een klein beetje algemene genade wordt voor ware genade aangezien. Wordt zo'n mens gekweld door angstgevoelens dan begeert hij naar vrede en rust, het verlangen gaat uit naar de geringste mate van genade, hij verbeeldt zich dat de mate van genade die hij bezit ware genade is. Het wegwerpen van enkele vuile zonden en het doen van enige goede zaken vindt hij genoeg. Hij denkt een jonge, eerstbeginnende te zijn. Als hij sterft zal het wel met hem zijn. Als hij blijft leven zal het steeds beter met hem gaan. Ware genade is een zeldzame parel. We lezen op blz. 137 "De minste mate van ware genade verschildt even veel van de hoogste mate van algemene genade als een duivel van een engel." De *dwaling* van het verstand is nog een oorzaak van de dwaling van een mens. Enige onrust van geest en enig berouw moet niet direct als waar berouw opgevat worden. Men heeft hooguit last van de kwalijke gevolgen van de zonde. Berouw houdt in dat een mens begint te treuren over de zonde als zijn grootste kwaad. Waar berouw doet treuren over alle zonden, steeds weer. Waar berouw doet een mens heel zijn leven wenen over zijn zonden. De

tegenwerking van het geweten is nog niet de strijd van de geest tegen het vlees. Het geweten van Pilatus werkte tegen, maar Pilatus was onbekeerd. Het geweten kan zeggen dat er niet gezondigd mag worden, maar het hart en de wellusten zeggen dat ze moeten zondigen. De strijd van de geest tegen het vlees komt voort uit een dodelijke haat tegen de zonde. Het hart is niet oprecht als er enige goede genegenheid in wordt aangetroffen. Eigenliefde zal een mens zijn eigen goed en behoud doen zoeken. Een mens kan zelfs de eer van God op het oog hebben en toch verloren gaan. Een onbekeerd mens heeft slechts in sommige opzichten Gods eer op het oog, namelijk met het oog op eigen aanzien en eer. Gods kind heeft in alle opzichten Gods eer op het oog. Op blz. 141 geeft Sheppard het onderscheid aan tussen onbekeerden en bekeerden: "Als u meer verdriet hebt over de ontlustering van uw eigen eer, en uw eigen verliezen, dan over het verlies van Gods eer, dan is dat een duidelijk teken dat u Gods eer niet liefhebt, haar niet begeert als uw voornaamste goed, als uw hoogste doel." Wie de zonde slechts als een zwakheid beziet, die ook in de allerheiligsten nog wordt aangetroffen, die legt zich gerust bij de zonde neer. Sheppard schrijft dienaangaande op blz. 142 "Nu, let erop dat er geen zekerder teken is dat een mens onder de bloedige regering en heerschappij van zijn wellusten en zonden leeft dan dat hij aan de zonde toegeeft, al is die nog zo klein en algemeen." Van een heersende zonde wil een onbekeerd mens niet scheiden, vanuit een beschuldigend geweten zou hij hooguit tijdelijk ervan willen scheiden. Hij treurt enigszins over zo'n zonde en geeft toe aan dit kwaad. Van een zonde uit zwakheid wil Gods kind wel scheiden, maar hij kan het niet, daarom treurt hij er zeer over.

Ds. A. van Heteren

BRIEVEN AAN OUDERS (8)

Vader Lot met zijn twee dochters wonend in een spelonk, in een grot. Och – hoe erg: daar had bloedschande plaats. O zeker – Lot dronken gemaakt door zijn dochters. Doch Lot is niet te verontschuldigen. 't Was alles gevolg van zijn begeerte naar aardse dingen. 't Is bekend dat er twist kwam tussen de herders van

Abraham en die van Lot. Die twist kon zo maar overslaan op oom en neef. Oom Abraham was de wijste. Lot, kies voor u het land waar u wilt wonen; en Lot hief zijn ogen op en zei: "nu, oom, als het u hetzelfde is, geef mij de vlakte der Jordaan maar." Zo kwam Lot bij Sodom, en werd het weldra in Sodom; en toen zijn twee

dochters de leeftijd hadden, kregen zij verkering. Zo kwamen twee Sodomieten over de vloer. Lot een verwereldlijkte christen. Geen naam-christen. Hij was waarlijk christen. In het zondige Sodom kwelde hij elke dag zijn rechtvaardige ziel. De Heilige Geest betuigde in hem: Lot, ga hier weg; hier kan niets goeds voor je vrouw en kinderen te vinden zijn. Doch Lot bleef. Men denkt zelfs dat hij eerste burger van Sodom geworden is, zo'n beetje burgemeester.

O wat moet die engel, door God gestuurd, hard trekken om ze uit Sodom te krijgen, vlak voordat zwavel en vuur uit de hemel zou nederdalen; en Lots vrouw, o die ene blik achterom. Die ene blik legde heel haar innerlijk bloot. Sodom kon zij niet loslaten. Ze had ook niet meer in haar leven.

Wat moet dat Lot hebben aangegrepen. Stond hij niet medeschuldig aan de ondergang van zijn vrouw?

Niet minder aan wat zijn dochters deden! Behouden, door Gods genade behouden, en dan zo zondigen. Och wat hadden die dochters al niet gezien in Sodom. In Sodom mocht alles en kon alles. Die twee Sodomietische jongens zullen ook wel hun invloed gehad hebben. Dan te bedenken dat die twee dochters stammoe-
ders werden van de Moabieten en de Ammonieten. Twee volken die vijand waren van het volk van God.

O ik weet van Ruth de Moabietische, de stammoeder van de Heere Jezus. De grote God volvoert Zijn raad dwars door de zonde heen. De zonde moet daartoe zelfs medewerken. Al heft dat nooit iemands verantwoordelijkheid op. Ook niet die van Lot. Ouders, u bent toch niet een verwereldlijkte christen als Lot? Of een christelijke wereldling als Lots vrouw? Dat zou verschrikkelijke gevolgen kunnen hebben voor uw kinderen.

Denk daarom in de eindtijd aan Lot en aan de vrouw van Lot. Zei dat laatste de Heere Jezus niet?

Ds. P. v. Z.

ZENDINGSDAG CLASSIS UTRECHT 2003

De classicale zendingsdag zal dit jaar op D.V. zaterdag 28 juni, voor de 23e keer worden gehouden.

Als de weersomstandigheden het toelaten in het Zeisterbos en anders zal naar het kerkgebouw van de Gerefor-

meerde Gemeente aan de Joubertlaan uitgeweken worden.

Het thema luidt: "Zijn doen is enkel majesteit en heerlijkheid".

Als sprekers zijn uitgenodigd: Ds. M.J. Kater (Zeist), evangelist T. Visser (International Christian Fellowship), Ds. M. van der Sluys (Nieuwpoort) en kandidaat C.P. de Boer (Zeewolde). De algehele leiding van deze dag is in handen van Ds. M. Vlietstra.

Behalve het kinderverhaal ('s morgens) zal er ook weer een kinderprogramma ('s middags) zijn, dat deze keer verzorgd wordt door de gemeente van Utrecht-West.

Om alles tijdens het kinderprogramma goed te laten verlopen, hebben we hulp nodig. Wie wil ons helpen in de begeleiding van groepjes kinderen? Jongeren vanaf 16 jaar kunnen zich opgeven bij Carola Klip, tel. 030-2383785. Graag voor 21 juni reageren. Programmatijden:

's morgens 10.00-12.30 uur en

's middags 13.30-15.45 uur.

We hopen u en jou te ontmoeten op de zendingsdag.

Zendingscommissie Zeist

ZENDINGSDAG CHR. Geref. KERK ELBURG

D.V. woensdag 23 juli 2003

Plaats: Geref. Kerk, Vrijheidsstraat, Elburg

Aanvang 's morgens 10.30 uur

Ds. M.A. Kempeneers- Elburg

Ds. A. van Heteren- Urk

Aanvang 's middags 14.00 uur

Ds. M.C. Tanis- Werkendam

Ds. D. Zoet- Loon op Zand

Sluiting: Ds. M.A. Kempeneers

Kinderoppas en boekentafel aanwezig

ZENDINGSMIDDAG TE DAMWOUDE

D.V. zaterdag 21 juni

Zendingsmiddag te Damwoude

De kerkenraad van de Chr. Geref. Kerk te Damwoude en de kerkenraad van de Chr. Geref. Kerk-Andreas te Broeksterwoude hebben een zendingsmiddag belegd op D.V. zaterdag 21 juni 2003. De bijeenkomst zal worden gehouden in het kerkgebouw van de Chr. Geref. Kerk te Damwoude.

Aanvang van de zendingsbijeenkomst: 13.30 uur.

De kerk met zalen zijn reeds open vanaf 13.00 uur. Sprekers zullen zijn: Ds. A. van Heteren van Urk over de zending; Ds. H.H. Klomp uit Nunspeet over de evangelisatie.

Verder hoopt de mannenzangvereniging "Dit's wat 's bint" zijn medewerking te verlenen, o.l.v. dhr. W. Bakker.

Organiste Anja Heikamp-Kommerie zal de koorzang en de samenzang begeleiden. Tevens zal er kinderoppas aanwezig zijn, en is er een zendingsprogramma voor de kinderen van 4 t/m 10 jaar. Een ieder, ongeacht uw kerkelijke achtergrond, jong en oud, van harte welkom.

BOEKBESPREKINGEN

Dr. H.J. Achteresch, *Als grenzen vervagen*, 88 blz., € 6,90, Uitgave Den Hertog- Houten. De ondertitel luidt: 'Medische beslissingen rondom het levenseinde.' De inhoud van het boekje is in een serie artikelen in "De Saambinder" het kerkelijke blad van de Gereformeerde Gemeenten in 2002 verschenen. Het is een goede zaak dat deze artikelen nu gebundeld zijn. Er wordt ingegaan op euthanasie, het niet-reanimeerbeleid, de toepassing van antibiotica, kunstmatige beademing, orgaandonatie, kunstmatige toediening van vocht en voeding, het gebruik van morfine en de palliatieve terminale zorgverlening. Op blz. 24 wordt de grondwet van het medische handelen weergegeven: "Het is de arts geboden menselijk leven te behouden, te sparen en te verlengen, waar en wanneer hij dat kan." Dit heeft eeuwenlang het medische handelen beheerst. Nu dreigen de woorden "waar en wanneer dat kan" al meer vervangen te worden door "waar en wanneer dat zinvol is." Het leven dient nuttig, acceptabel, gelukkig, leefbaar en van goede kwaliteit te zijn. Wanneer wij geen zin meer kunnen ontdekken in een menselijk leven spreken we van zinloos en nutteloos. Doorleven heeft dan geen zin meer. Dan mag er een punt achter het leven worden gezet. Dit heeft geleid tot een levensrelativerende geneeskunde in onze tijd. Hier is sprake van een ethiek zonder Gods Woord. Dat brengt in het moeras van subjectivisme en wilkeur. Op blz. 28 wordt terecht

gesignaleerd dat er een spanningsveld is ontstaan tussen levensverlengend en stervensrekkend handelen. Op blz. 35 lezen we dat een derde deel van tevoren gezonde mensen na een reanimatie nog leeft. Slechts een achtste deel verlaat uiteindelijk het ziekenhuis, waarvan nog eens een derde deel neurologische stoornissen heeft en meestal naar een verpleeghuis gaat. Bij mensen die al in het ziekenhuis lagen heeft reanimatie een nog lager slagingspercentage. In verpleeghuizen zou slechts één procent een reanimatie overleven. Op een integere en gewetensvolle wijze wordt in dit boekje op deze zaak ingegaan. Er wordt vaak gesproken over het toedienen van voedsel en vocht. Op blz. 61 lezen we dat sondevoeding meer nadelen kan geven dan voordelen. De kans op braken en als gevolg daarvan

longontsteking is groot. We geven een citaat: "Eigenlijk kunnen we stellen dat bij terminale patiënten kunstmatige toediening van vocht en voeding meer een symbolische dan een zinvolle handeling is." Op blz. 63 wordt geschreven over een bepaalde vorm van verwaarlozing die kan optreden in ziekenhuizen, verzorgingstehuizen en verpleegtehuizen door personeelskrapte en hoge werkdruk. Er is dan niet genoeg tijd voor het geven van voeding en drinken. Op blz. 64 lezen wij over het stervensproces het volgende: "De patiënt sterft niet omdat hij geen eten of drinken meer tot zich neemt, maar hij eet en drinkt niet meer omdat hij stervende is. De medische zorg moet dan niet primair gericht zijn op verlenging van het leven, maar op verlichting van het lijden. Op grond van deze overweging

mogen alle handelingen die niet hierop gericht zijn, worden gestaakt, inclusief de kunstmatige toediening van vocht of voeding. Dit komt namelijk overeen met een natuurlijk stervensproces, waarin menig patiënt geen voeding en vocht meer tot zich neemt." Op blz. 68 lezen wij over het toedienen van morfine dat we goed dienen te beseffen dat dit middel niet wordt gegeven om een mens te doden, maar om het lijden te verzachten. Het onbedoelde neveneffect van eerder overlijden dient dan geaccepteerd te worden. Op blz. 76 lezen we van een soort kentering in de gedachten en opvattingen omdat de kennis van de palliatieve zorg is toegenomen. Belangrijk is wat aan patiënten wordt voorgehouden. "Noem je euthanasie, dan vragen ze daarom. En noem je palliatieve zorg, dan willen ze die." Het boekje, waarvan we u een indruk hebben proberen te geven, is een goede handreiking om moeilijke vraagstukken rondom het levenseinde beter te begrijpen en een standpunt te bepalen in de vele vragen die zich aandienen in onze tijd. De auteur is zelf arts en beschrijft de zaken dan ook concreet. Het boekje kan ook een goed hulpmiddel zijn bij het voeren van gesprekken met artsen en verpleegkundigen. Kennis van zaken is dienstbaar aan een goed contact tussen patiënten, families en hulpverleners. Dit kan een goede bijdrage leveren aan het nemen van medisch-ethische beslissingen op een zorgvuldige en bijbels verantwoorde wijze.

De interkerkelijke Stichting China start een nieuw vertaalproject

"Gebedsgestalten" ook in het chinees

Naast de Institutie van Calvijn, de Kinderbijbel van Vreugdenhil, belijdenisgeschriften en andere gereformeerde werken wordt weer een nieuw project gestart: de vertaling van het bekende boek van ds. F. Bakker. Na 10 jaar werken is onze opdracht nog niet voltooid.

Uw gift maakt dit project mogelijk

Giro 320666 t.n.v. Stichting China
Postbus 1150 - 3900 BD Veenendaal

info/ secretariaat: Kerkewijk 158, 3904 JJ Veenendaal, tel. 0318 - 510320

Diamantweg 47, 3817 GH AMERSFOORT
Tel. 033-461 9922.

www.chinachristianbooks.org

Maak uw gift over op bankrekening:

3473.76.029

De Redelijke Godsdienst van ds. W. á Brakel.

Voor ons zo vanzelfsprekend. Voor vele huiskerkleiders in China onbereikbaar ver weg.

DV medio 2004 hopen we hen dit standaardwerk in hun eigen taal

aan te bieden verdeeld over 10 deeltjes. Een deeltje kost slechts 2 euro. Gunt u hen een compleet werk á 20 euro?

De schatten der Reformatie: nu ook in China!

Voor info bel: 0416 - 692 787 of 0184 - 630 180

**Reformatorische Vereniging van
Ongewild Kinderloze Echtparen**

Help zaaien!

Viatsjeslav Nagorny,
Oekraïne

**“De gemeente vroeg of ik mijn
werk op wilde geven om haar
fulltime te kunnen dienen.
Dat kan alleen omdat we elke
maand steun krijgen van
Kom Over En Help.”**

**Help zaaien! Lectorverspreiding en
ondersteuning voorgangers.
Giro 35 35 181 of bel (033) 246 32 08 en
geef u op als sponsor (€ 10,- per maand).**

STICHTING KOM OVER EN HELP

Postbus 138 • 3860 AC Nijkerk • Tel. (033) 246 32 08

Fax (033) 246 28 07 • info@koeh.nl • www.koeh.nl • Giro 35 35 181

„en het werd gehoord dat Hij
in huis was”

Markus 2:1b

Op 10 juni 2003 is het
55 jaar geleden dat

A. Beukers en G.J. Beukers-de Lange

in het huwelijk zijn verbonden en met
bovenstaande tekst door ds. P. de Groot
in het huwelijk zijn bevestigd.

De Heere geve ons dat we nog enige tijd
in Zijn gunst voor elkaar gespaard mogen
blijven.

We hopen dit grote voorrecht in
besloten kring te gedenken.

Toussaintplein 220
2406 XL Alphen aan den Rijn

Project

**Bijbelverspreiding
bergbevolking**

CHINA

Bijbel verspreiding

Mogen wij u iets vragen.
Heeft u een Bijbel gekocht of gekregen.
Is dat voor u eigenlijk belangrijk.
Kunt u hem missen. Weggeven.
Of liever kopen. Doorgeven.
Bonisa kan u helpen.
Bijbels in de talen van de Lisu, de Lahu
en de Miao.
Deze etnische minderheden wachten erop.

De Bijbel in alle landen, in alle handen
in alle huizen, in alle harten.

Gods Woord, de reisgids ten Leven.
Verkondiging, vertaling, verspreiding.
Woorden van eeuwigheidswaarde.
Een Bijbel kost € 3,50.
Hoeveel zou u willen kopen en doorgeven.
Voor elke Lisu, Lahu, Miao een eigen Bijbel.

Bijbels in de talen van de bergbevolking € 45.000,- (streefbedrag)

STICHTING
Bonisa
ZENDING

Secretariaat: Bonisa Zending
Grachtweg 20, 2161 HN Lisse
Tel. 0252-41 82 69
Fax 0252-42 59 19
E-mail: bonisa@zonnet.nl

Een informatie-avond of een dia-lezing over de
projecten in China kan voor u verzorgd worden.

Op aanvraag ontvangt u kosteloos en vrijblijvend elk
kwartaal het Bonisa Zendingsblad, waarin u o.m.
leest over het zendingswerk in China en bij
Indianenstammen in Zuid-Amerika.

Overweeg eens of u de Bijbelverspreiding wilt steu-
nen. U kunt, als u dat wilt, uw Pinksterzendings-
gave en actie-opbrengsten overmaken onder vermeld-
ing van “Bijbelverspreiding”.

Wij danken u voor uw steun en meeleven!

Stichting Bonisa Zending Rabobank: 33.65.54.613

Postbank 31.555.32

Friedensstimme zorgt voor

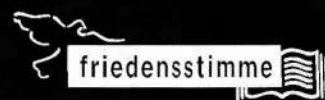
- Bijbels
- Christelijke lectuur
- Russische evangelisten
en hun gezinnen

**Uw gebed en meeleven
zijn daarbij nodig!**

Ondersteun dit werk
door uw gift op
gironummer 4132334

**Meer info?
Bel (0182) 53 85 44.**

Postbus 15, 2800 AA Gouda, www.friedensstimme.nl